

AFGESCHREVEN

DIE

T via DGES

18 juni 1958

Betreft: Het stuk van de Europese Commissie
m.b.t. de instituten in de Vrij-
handelszone.

Ik ben flink geschrokken van het document, dat de Commissie heeft gepresteerd over de institutionele opzet van de Vrijhandelszone.

Zeker, ook de toon was onplezierig, maar de half-larmoyante, half-agressieve betuigingen over de "bedreigde solidariteit" van de Lid-staten, moge ik verder buiten beschouwing laten. Het zijn de inhoud en de these van het document van de Commissie, welke mij bijzonder bezorgd hebben gemaakt. In dit document geeft de Commissie de indruk, dat zij gespeend is van elke elementaire politieke wijsheid, dat zij lijdt aan grove zelfoverschatting omtrent haar positie en dat haar visie op de Europese samenwerking van een angstige bekrompenheid is.

Ik heb er behoefte aan mijn ernstige bezwaren tegen de opvattingen van de Commissie in onverbloemd proza aan U voor te leggen.

1. De stelligheid waarmee de Commissie voor zichzelf een positie claimt in de Vrijhandelszone om daar op te treden namens de Gemeenschap, een positie waarin zij zelfs eist nooit overstemd te kunnen worden, is even ambitieus als dom. Wat de Commissie in de eerstkomende jaren zal moeten doen en waarvoor zij al haar krachten nodig zal hebben, is om zich een positie van enig gezag te verwerven binnen de kring van de Zes. Daar ligt haar taak én volgens het Verdrag én volgens de hele politieke opzet.

De greep, die de Commissie nu reeds wil doen naar dit belangrijk stuk buitenlands beleid is zeer prematuur.

2. Deze greep, die de Commissie naar dit buitenlands beleid doet, is bovendien een worgende greep. Immers, het EEG-verdrag mag, volgens de Commissie, niet veranderd en bij zijn uitvoering zelfs niet worden gehinderd en geen enkele bevoegdheid van de Commissie mag worden ingeperkt. Zelfs mag de EEG in de grote groep van Vrijhandelszone-landen nooit overstemd worden. De jongste, pas zelfstandig geworden ~~Republiek~~ *Republiek* ~~staat~~ *staat*, zou niet jaloeziser en krachtiger op haar soevereiniteit kunnen insisteren dan de Commissie.

De Commissie miskent in haar hele stuk bovendien een van de grondslagen waarop het EEG-verdrag berust, namelijk de erkenning van de Lid-staten dat de Gemeenschappelijke Markt slechts tot stand kan komen en goed kan functioneren, indien de nationale zelfstandigheid van de Lid-staten op bepaalde punten wordt doorbroken. Indien men in de Vrijhandelszone werkelijk met de afbraak van economische grenzen iets wil bereiken, zal men ook daar deze autonomie op bepaalde punten moeten

996.22 EE/ EUR. L
cc: DVO
Kc. 996240 FTR/2

Archief

inperken. Door dit voor de EEG als eenheid af te wijzen - en daarmee dus ook voor de andere landen - erkent de Commissie openlijk dat zij de Vrijhandelszone wel als een zeer tweede-rangs project beschouwt en slechts als een zeer slappe nabootsing van de Gemeenschappelijke Markt ziet. Hetzelfde blijkt wel uit haar afwijzing van een soortgelijk orgaan als de Commissie zelve in het kader van de Vrijhandelszone.

Het bedenkelijke is niet, dat de Commissie unanimititeit bij de beslissing eist, want dit zou zij zeer wel kunnen funderen op overwegingen van politieke haalbaarheid; het bedenkelijk is echter, dat zij dit ten principale voorstaat, omdat zij zelf geen doorbreking van de nationale autonomie wenst.

3. De voorstellen van de Commissie zijn bovendien uit een oogpunt van eenvoudige logica nauwelijks houdbaar. Zij eist unanieme beslissingen in de Raad voor de associatie. Maar in deze Raad zitten slechts 12 leden, waarvoor één namens de Zes. Hierdoor creëert zij niet alleen zeer onevenwichtige verhoudingen binnen dit orgaan, maar hierdoor ontstaat bovendien de mogelijkheid, dat een land als Nederland of Duitsland wél wordt overstemd - namelijk in het kader van de Zes - maar een land als Ierland of Zwitserland nooit overstemd kan worden.

Het hele voorstel van de Commissie en de opzet van een 12-partijen-akkoord heeft kennelijk twee grondgedachten, namelijk dat bij de Commissie het zwaartepunt komt te liggen van de Europese handelspolitiek van de Lid-staten en dat deze handelspolitiek steeds restrictief mag kunnen zijn. Het is mijn stellige opinie dat, wanneer dit de mentaliteit van de Commissie is, wij nog heel vele jaren de grootst mogelijke terughoudendheid moeten betrachten met het toevertrouwen van handelspolitieke taken aan de Commissie en dat wij krachtig zullen moeten insisteren op het behoud van de nationale vrijheid op dit veld. De enige troost, welke wij wellicht op dit ogenblik nog hebben, is dat ook Frankrijk de komende jaren wel een soortgelijk standpunt zal innemen als wij.

18-6-1958.